

Број: 05-439/15-1
Датум: 15.04.2015. године
Београд

ПРЕДЛОГ

На основу члана 60. Закона о електронским медијима („Службени гласник РС“ бр. 83/14),

Савет Регулаторног тела за електронске медије, на седници одржаној дана 00.00.0000. године, донео је

П Р А В И Л Н И К
о обавезама пружалаца медијских услуга током предизборне кампање

Предмет овог правилника

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује испуњавање обавеза пружалаца медијских услуга у вези са дозвољеношћу емитовања предизборног програма, начином емитовања предизборног програма, забраном прикривеног или посредног препоручивања изборних листа или кандидата, информисањем јавности о предизборним активностима подносилаца изборних листа или кандидата, информисање јавности о току и резултатима избора, представљањем изборних листа и кандидата и политичким оглашавањем током предизборне кампање.

Значење израза у овом правилнику

Члан 2.

Изборима се сматрају избор народних посланика Народне скупштине Републике Србије, избор председника Републике Србије, избор посланика скупштине аутономне покрајине, локални избори и избори за националне савете националних мањина.

Предизборна кампања јесте период који започиње објављивањем акта надлежног органа јавне власти о расписивању избора у службеном гласилу, односно објављивањем листе електора електорске скупштине одређене националне мањине у службеном гласилу, а завршава се отварањем бирачких места ради спровођења избора, односно са почетком одржавања електорске скупштине националне мањине.

Подносилац изборне листе, односно предлога кандидата (у даљем тексту: подносилац изборне листе) јесте овлашћено лице, група лица или организација која учествује на изборима и чија изборна листа је проглашена одлуком надлежног органа јавне власти.

Кандидат са изборне листе, односно листе кандидата (у даљем тексту: кандидат) јесте физичко лице означено као кандидат на изборној листи, која је проглашена одлуком надлежног органа јавне власти.

Предизборни програм јесте програмски садржај који је намењен информисању о предизборним активностима подносилаца изборних листа и кандидата, њиховом представљању или политичком оглашавању.

Информисањем о предизборним активностима подносилаца изборних листа и кандидата сматра се програмски садржај који се емитује, без новчане или друге накнаде, у оквиру информативног програма или посебне емисије искључиво посвећене предизборној кампањи, у циљу извештавања о предизборним радњама подносилаца изборних листа или кандидата, идејама и мишљењем које су изнели током тих радњи или да би се, у виду интервјуа или дискусије (нпр. ТВ или радио дуел, јавно сучељавање и сл.), расправила одређена питања настала у вези са њиховим активностима, идејама и мишљењем.

Представљање изборних листа или кандидата јесте програмски садржај који се емитује без новчане или друге накнаде и има за циљ да, посредством посебне емисије искључиво посвећене изборима, упозна јавност са активностима, идејама и мишљењем свих подносилаца изборних листа или кандидата.

Политичко оглашавање јесте јавно саопштење емитовано у виду огласне поруке, у замену за новчану или другу накнаду, којим се препоручују подносилац изборне листе или кандидат или њихове активности, њихове идеје или ставови у циљу њиховог успеха на изборима.

Дозвољеност емитовања предизборног програма

Члан 3.

Ако су избори расписани само за одређено подручје у оквиру Републике Србије (нпр. аутономна покрајина, град или општина), предизборни програм може емитовати само пружалац медијске услуге чија зона покривања обухвата подручје за које су избори расписани, и то пружалац медијске услуге покрајинског нивоа покривања, ако су изборни расписани за подручје одговарајуће аутономне покрајине, а пружалац медијске услуге регионалног или локалног ниво покривања, ако су избори расписани за одговарајућу општину или град.

Одредбом става 1. овог члана не искључује се право пружаоца медијске услуге да на општи начин информисе кориснике медијских услуга о току предизборне кампање на подручју које не обухвата његова зона покривања.

Предизборни програм не може емитовати пружалац медијске услуге који у свом програмском елаборату није предвидео да ће емитовати вести и програм актуелности.

Забрана из става 2. овог члана не односи се на емитовање политичког оглашавања, осим ако је реч о пружаоцу медијске услуге чији је програм специјализован за садржаје намењене деци, односно малолетницима.

Начин емитовања предизборног програма

Члан 4.

Предизборни програм мора бити одвојен звуком и сликом (најавна и одјавна шпица) од остатка програма.

У оквиру аудио-визуелне медијске услуге предизборни програм током целог трајања мора бити јасно означен текстуалним обавештењем (нпр. предизборни програм, председнички избори и сл.), изузев ако је реч о политичком оглашавању.

Предизборни програм се не сме емитовати у току и најмање десет минута пре или након емитовања дечије емисије, односно емисије намењене малолетницима

Предизборни програм не сме се емитовати 48 часова пре дана одржавања избора и на дан одржавања избора до затварања бирачких места.

Забрана из става 4. овог члана не односи се на могућност пружаоца медијске услуге да у том периоду извештава јавност о непосредном току изборног поступка (нпр.

објављивање података о излазности, преношење атмосфере са одређених бирачких места или преношење тока седнице електорске скупштине и сл.).

Прикривено или посредно препоручивање изборних листа или кандидата

Члан 5.

Забрањено је прикривено емитовати предизборни програм у виду информативног или друге врсте програма.

Забрањено је током предизборне кампање емитовати игране, документарне, забавне или друге сличне програмске садржаје у којима се појављује функционер или истакнути представник подносиоца изборне листе или кандидата.

Забрана из става 2. овог члана не односи се на програмске садржаје који су произведени најмање једну годину пре него што су избори расписани.

Функционер или истакнути представник подносиоца изборне листе или кандидата не сме се током предизборне кампање појавити у програму пружаоца медијске услуге као водитељ, спикер, репортер или у другом сличном својству, без обзира на природу програмског садржаја.

Информисање о предизборним активностима подносилаца изборних листа или кандидата

Члан 6.

Пружалац медијске услуге је дужан да приликом информисања о предизборним активностима подносилаца изборних листа и кандидата обезбеди њихову заступљеност у програму без дискриминације.

Информисање из става 1. овог члана мора бити истинито, објективно, потпуно и благовремено, те се на њега примењују одредба члана 47. став 1. тачка 1) Закона о електронским медијима („Службени гласник РС“, бр. 83/14) и одредбе подзаконског акта којим се ближе уређује испуњавање обавеза пружалаца медијских услуга у вези са поштовањем права на истинито, потпуно и благовремено информисање.

Информисање о току и резултатима избора

Члан 7.

Пружалац медијске услуге може податке о току и резултатима избора означити као званичне само ако су они саопштени од стране надлежног органа јавне власти, док подаци саопштени од стране неког другог лица морају бити означени као незванични.

Пружалац медијске услуге не може објавити резултате истраживања јавног мњења поводом расписаних избора у ударном термину емисије вести (нпр. наслови, „хедови“, вест дана, прва или најважнија вест и сл.).

На објављивање резултата истраживања јавног мњења поводом расписаних избора примењују се одредбе подзаконског акта којим се ближе уређује испуњавање обавеза пружалаца медијских услуга у вези са поштовањем права на истинито, потпуно и благовремено информисање.

Представљање изборних листа и кандидата

Члан 8.

Јавна медијска установа „Радио-телевизија Србије“ и Јавна медијска установа „Радио-телевизија Војводине“ дужне су да у свом програму равномерно и без дискриминације, под истим програмским и техничким условима, представе све изборне листе и кандидате, придржавајући се споразума који су закључиле у складу са чланом 51. Закона о избору народних посланика („Службени гласник Републике Србије“ бр. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 75/03, 18/04, 85/05, 101/05, 104/09, 28/11, 36/11).

Ако комерцијални пружалац медијске услуге или пружалац медијске услуге цивилног сектора представља изборне листе или кандидате, дужан је да то чини у складу са споразумом из става 1. овог члана.

Представљање изборних листа и кандидата поводом расписаних избора за националне савете националних мањина

Члан 9.

Јавна медијска установа „Радио-телевизија Србије“ дужна је да у свом програму равномерно, без дискриминације и под истим програмским и техничким условима, представи све изборне листе и кандидате поводом расписаних избора за националне савете националних мањина.

Јавна медијска установа „Радио-телевизија Војводине“ дужна је да у свом програму, под условима из става 1. овог члана, представи све изборне листе поднете ради избора чланова националних савета буњевачке, мађарске, немачке, ромске, румунске, русинске, словачке, украјинске и чешке националне мањине.

Ако комерцијални пружалац медијске услуге или пружалац медијске услуге цивилног сектора у свом програму представља изборне листе или кандидате поводом избора за националне савете националних мањина, примењују се ст. 1. и 2. овог члана.

Политичко оглашавање током предизборне кампање

Члан 10.

Пружалац медијске услуге дужан је да емитује политичке огласне поруке свих заинтересованих подносилаца изборних листа и кандидата под једнаким програмским, техничким и финансијским условима.

Ако је више подносилаца изборних листа или кандидата заинтересовано за емитовање својих политичких огласних порука у програму, а не постоје технички услови да се њихови интереси задовоље у целости, пружалац медијске услуге је дужан да време намењено политичком оглашавању расподели на подносиоце изборних листа или кандидате сразмерно њиховој исказаној заинтересованости.

Ако подносилац изборне листе или кандидат закупи термин у програму пружаоца медијске услуге, садржај емитован у том периоду сматраће се политичком огласном поруком.

На садржај политичке огласне поруке примењују се одредбе закона којим се уређује област оглашавања, одредбе члана 56. ст. 3. и 8. Закона о електронским медијима и одредбе подзаконског акта којим се ближе уређују обавезе пружалаца медијских услуга у вези са садржајем аудио-визуелних комерцијалних комуникација.

На начин емитовања политичке огласне поруке примењују се одредбе члана 56. ст. 1. и 2. и 67. ст. 1 – 7, 10 – 13. и 15 – 18. Закона о електронским медијима и одредбе подзаконског акта којим се ближе уређују обавезе пружалаца медијских услуга у вези са телевизијским оглашавањем и телевизијском продајом.

У смислу става 5. овог члана, најавна и одјавна шпица блока политичких огласних порука мора садржати текстуално обавештење у телевизијском програму, односно звучно обавештење у радијском програму, на основу кога се јасно може закључити да је реч о политичком оглашавању (нпр. политички маркетинг, изборни маркетинг, политичке рекламе).

У смислу става 5. овог члана, политичке огласне поруке не могу бити емитоване заједно, односно у истом блоку са огласним порукама које немају политичку природу.

Сходна примена одредаба

Члан 11.

Одредбе овог правилника сходно се примењују када надлежан орган јавне власти распише референдум.

Завршне одредбе

Члан 12.

Даном ступања на снагу овог правилника престају да важе:

1) одредбе одељка 12. Опште обавезујућег упутства о понашању емитера (Кодекс понашања емитера) – („Службени гласник РС“ бр. 63/07, 60/14);

2) Опште обавезујуће упутство радио и телевизијским станицама (емитерима) у предизборној кампањи за локалне, покрајинске и републичке скупштинске изборе, изборе за председника републике и изборе за националне савете националних мањина („Службени гласник РС“ бр. 18/12).

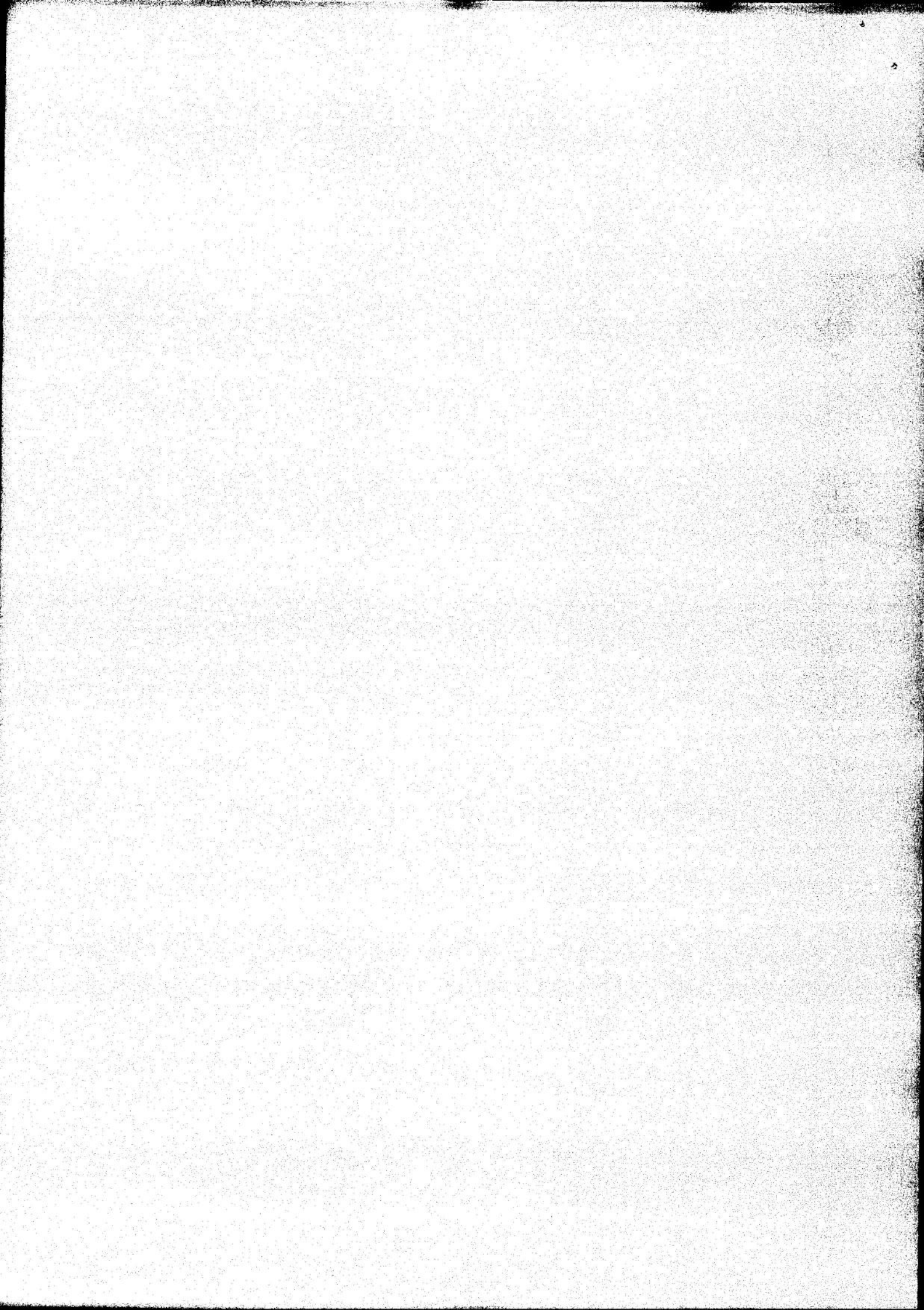
Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Број: _____
У Београду, 00.00.0000. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Горан Караџић

Образложење

1. Правни основ за доношење Правилника

Правни основ за доношење Правилника о обавезама пружалаца медијских услуга током предизборне кампање (у даљем тексту: Правилник или Предлог правилника) садржан је у одредби члана 60. Закона о електронским медијима („Службени гласник РС“ бр. 83/14), која предвиђа да Регулатор доноси општа подзаконска акта којима се утврђују ближа правила за извршавање обавеза утврђених чл. 47 – 59. овог закона.

2. Разлози за доношење Правилника

Дана 13. августа 2014. године ступио је на снагу Закон о електронским медијима (у даљем тексту: Закон), који у члану 47. став 1. тачка 5) прописује обавезе пружалаца медијских услуга да поштују забрану политичког оглашавања ван предизборне кампање, као и да у току предизборне кампање регистрованим политичким странкама, коалицијама и кандидатима обезбеде заступљеност без дискриминације. Дакле, цитирана одредба Закона, осим што утврђује забрану политичког оглашавања ван предизборне кампање, на уопштен начин утврђује обавезу пружалаца медијских услуга да учесницима у предизборној кампањи обезбеде заступљеност без дискриминације. Међутим, Закон не одређује ближе на који начин ће учесницима предизборне кампање бити обезбеђена заступљеност без дискриминације, имајући у виду како обавезу пружалаца медијских услуга да истинито, благовремено и непристрасно информишу јавност, тако и специфичне програмске формате путем којих се може емитовати програм намењен предизборној кампањи. Осим тога, будући да Закон изричито забрањује политичко оглашавање ван предизборне кампање, то значи да је оно у току такве кампање дозвољено, али он не одређује на који начин ће се оно емитовати у програму пружалаца медијских услуга током предизборне кампање.

Сходно наведеном, цитирану одредбу Закона потребно је ближе разрадити подзаконским актом, како би се јасније и потпуније уредиле обавезе пружалаца медијских услуга у току предизборне кампање, те се стога Предлогом правилника утврђују ближа правила за извршавање њихових обавеза ради постизања следећих циљева:

- 1) ближе уређење када пружалац медијске услуге може емитовати предизборни програм;
- 2) ближе уређење начина на који се емитује предизборни програм, а нарочито начина његовог означавања и времена његовог емитовања;
- 3) ближе утврђење забране прикривеног и посредног препоручивања изборних листа или кандидата, а у циљу обезбеђивања недискриминаторне заступљености у програмским садржајима учесника у предизборној кампањи;
- 4) ближе уређење начина информисања о предизборним активностима учесника у предизборној кампањи, а у циљу обезбеђења информисања које се остварује без дискриминације и уз поштовање обавезе пружалаца медијских услуга да информишу јавност на истинит, потпун и благовремен начин;

- 5) ближе уређење начина информисања о току и резултатима избора, са истим циљевима који су наведени у претходној тачки;
- 6) ближе уређење начина на који се представљају изборне листе и кандидати;
- 7) ближе уређење начина на који се емитује политичко оглашавање током предизборне кампање.

3. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Предлог правилника има 13 чланова.

(Члан 1.)

Одредбом члана 1. Предлога правилника ближе се уређује предмет Правилника.

(Члан 2.)

Одредбом члана 2. Предлога правилника ближе се утврђује значење израза који се користе у Правилнику: избори, предизборна кампања, подносилац изборне листе, кандидат са изборне листе, предизборни програм, информисање о предизборним активностима подносилаца изборних листа и кандидата, представљање изборних листа или кандидата и политичко оглашавање.

(Члан 3.)

Одредбама члана 3. Предлога правилника ближе се утврђује који пружаоци медијске услуге могу емитовати предизборни програм, имајући у виду зону покривања у оквиру које се емитује програм, обавезу поштовања програмске концепције на основу које им је издата дозвола за пружање медијске услуге (емитовање програма) и обавезу поштовања права малолетника.

(Члан 4.)

Одредбама члана 4. Предлога правилника ближе се уређују обавезе пружалаца медијских услуга у вези са начином емитовања предизборног програма, и то у погледу обележавања предизборног програма и времена његовог емитовања, имајући у виду обавезу поштовања права малолетника и „предизборне тишине“.

(Члан 5.)

Одредбама члан 5. Предлога правилника ближе се уређују обавезе пружалаца медијских услуга у вези са забраном прикривеног и посредног препоручивања изборних листа или кандидата.

(Члан 6.)

Одредбама члана 6. Предлога правилника ближе се уређују обавезе пружалаца медијских услуга у вези са информисањем о предизборним активностима подносилаца изборних листа или кандидата, имајући у виду обавезу информисања јавности на истинит, објективан, потпун и благовремен начин, а без дискриминације учесника у предизборној кампањи.

(Члан 7.)

Одредбама члана 7. Предлога правилника ближе се уређују обавезе пружалаца медијских услуга у вези са информисањем јавности о току о резултатима избора.

(Чл. 8. и 9.)

Одредбама чл. 8. и 9. Предлога правилника ближе се уређују обавезе пружалаца медијских услуга у вези са представљањем изборних листа и кандидата.

(Члан 10.)

Одредбама члана 10. Предлога правилника ближе се уређују обавезе пружалаца медијских услуга у вези са политичким оглашавањем током предизборне кампање

(Члан 11.)

Одредбом члана 11. Предлога правилника ближе се уређује сходна примена одредаба Правилника у случају када орган јавне власти распише референдум.

(Чл. 12. и 13.)

Одредбама чл. 12. и 13. Предлога правилника ближе се уређује престанак важења других прописа, као и ступање на снагу Правилника

4. Средства потребна за примену Правилника

За примену Правилника није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије, имајући у виду да се рад Регулатора финансира из накнада коју плаћају пружаоци медијске услуге непосредно на рачун Регулатора.

